ΑΠΌΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΊΟΥ (όγδοο τμήμα)

της 4ης Φεβρουαρίου 2021 *

«Προδικαστική παραπομπή – Υπαλληλική υπόθεση – Μεταφορά συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων αρχαιότητας – Κανονισμός Υπηρεσιακής Καταστάσεως των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης – Άρθρο 11 του παραρτήματος VIII – Μόνιμοι και έκτακτοι υπάλληλοι που επανέρχονται στην εθνική διοίκηση από την οποία προέρχονταν μετά από περίοδο διαθεσιμότητας και άσκηση καθηκόντων σε θεσμικό όργανο της Ένωσης»

Στην υπόθεση C-903/19,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Conseil d'État (Συμβούλιο της Επικρατείας, Γαλλία) με απόφαση της 2ας Δεκεμβρίου 2019, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 10 Δεκεμβρίου 2019, στο πλαίσιο της δίκης

DQ

κατά

Ministre de la Transition écologique et solidaire,

Ministre de l'Action και des Comptes publics,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (όγδοο τμήμα),

συγκείμενο από τους N. Wahl, πρόεδρο τμήματος, F. Biltgen (εισηγητή) και L. S. Rossi, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: M. Campos Sánchez-Bordona

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

– η Γαλλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τις A.-L. Desjonquères και N. Vincent και τον A. Ferrand,

– η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τον B. Mongin και την M. Brauhoff,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 11, παράγραφος 1, του παραρτήματος VIII του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής: ΚΥΚ).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ, αφενός, του DQ και, αφετέρου, του ministre de la Transition écologique et solidaire (Υπουργού Οικολογικής και Αλληλέγγυας Μεταβάσεως) και του ministre de l'Action et des Comptes publics (Υπουργού Δημόσιας Διοίκησης και Οικονομικών), σχετικά με την αίτηση του DQ για μεταφορά του ασφαλιστικού στατιστικού ισοδυνάμου των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων αρχαιότητας που απέκτησε στο συνταξιοδοτικό καθεστώς της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Το νομικό πλαίσιο

3 Ο κανονισμός (ΕΚ, Ευρατόμ) 723/2004 του Συμβουλίου, της 22ας Μαρτίου 2004, για την τροποποίηση του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης των υπαλλήλων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και του καθεστώτος που εφαρμόζεται στο λοιπό προσωπικό των Κοινοτήτων αυτών (ΕΕ 2004, L 124 σ. 1), μεταρρύθμισε τον ΚΥΚ. Μία από τις καινοτομίες του κανονισμού αυτού αφορά τους κανόνες σχετικά με τη δυνατότητα μεταφοράς των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων αρχαιότητας.

4 Η αιτιολογική σκέψη 32 του εν λόγω κανονισμού έχει ως εξής:

«Οι κανόνες του επιδόματος αποχώρησης θα πρέπει να τροποποιηθούν ώστε να ληφθούν υπόψη οι κοινοτικοί κανόνες για τη δυνατότητα μεταφοράς συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων. Αυτό θα πρέπει να επιτευχθεί με τη διόρθωση ορισμένων αντιφάσεων και την εισαγωγή μεγαλύτερης ευελιξίας.»

5 Το παράρτημα VIII του ΚΥΚ, με τίτλο «Συνταξιοδοτικό καθεστώς», ορίζει στο άρθρο 11 τα εξής:

«1. Ο υπάλληλος του οποίου λήγουν τα καθήκοντα για:

– να εισέλθει στην υπηρεσία διοικήσεως ή εθνικού ή διεθνούς οργανισμού που έχει συνάψει συμφωνία με την Ένωση,

– να ασκήσει μισθωτή ή μη μισθωτή δραστηριότητα από την οποία αποκτά συνταξιοδοτικά δικαιώματα σε σύστημα, οι διαχειριστικοί οργανισμοί του οποίου έχουν συνάψει συμφωνία με την Ένωση,

δικαιούται να μεταφέρει στο ταμείο συντάξεων αυτής της διοικήσεως ή αυτού του οργανισμού ή στο ταμείο στο οποίο ο υπάλληλος αποκτά συνταξιοδοτικά δικαιώματα αρχαιότητας βάσει μισθωτής ή μη μισθωτής δραστηριότητας, το ασφαλιστικό στατιστικό ισοδύναμο, με αναγωγή

του σχετικού ποσού στην ημερομηνία της πραγματικής μεταφοράς, των δικαιωμάτων του συντάξεως αρχαιότητας που έχει αποκτήσει στην Ένωση.

2. Ο υπάλληλος που εισέρχεται στην υπηρεσία της Ένωσης:

– μετά τη λήξη των καθηκόντων του σε διοίκηση, σε εθνικό ή διεθνή οργανισμό

ή

– μετά την άσκηση μισθωτής ή μη μισθωτής δραστηριότητας,

δικαιούται, από της μονιμοποιήσεώς του και μέχρι τη στιγμή που θεμελιώνει το δικαίωμα συντάξεως αρχαιότητας κατά την έννοια του άρθρου 77 του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης, να ενεργήσει ώστε να καταβληθεί στην Ένωση το κεφάλαιο, με αναγωγή του σχετικού ποσού στο χρόνο της πραγματικής μεταφοράς του, που αντιπροσωπεύει τα δικαιώματα σύνταξης τα οποία έχει αποκτήσει βάσει των προαναφερομένων υπηρεσιών ή δραστηριοτήτων.

[…]

3. Η παράγραφος 2 ισχύει επίσης για τον υπάλληλο που επανέρχεται στην υπηρεσία μετά τη λήξη απόσπασης, που προβλέπεται στο άρθρο 37 παράγραφος 1, σημείο β′, δεύτερη περίπτωση, καθώς και για τον υπάλληλο που επανέρχεται μετά τη λήξη άδειας για προσωπικούς λόγους που προβλέπεται στο άρθρο 40 του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης.»

6 Το άρθρο 12 του παραρτήματος αυτού έχει ως εξής:

«1. Ο υπάλληλος ηλικίας μικρότερης από την ηλικία συνταξιοδότησης, τα καθήκοντα του οποίου λήγουν οριστικά για άλλο λόγο εκτός από τον θάνατο ή την αναπηρία, που δεν μπορεί να λάβει σύνταξη αρχαιότητας, άμεση ή ετερόχρονη, δικαιούται, κατά την αποχώρησή του:

α) εάν έχει υπηρετήσει λιγότερο από ένα έτος, και εφόσον δεν έχει τύχει εφαρμογής της διευθετήσεως που ορίζεται στο άρθρο 11, παράγραφος 2, την καταβολή επιδόματος αποχώρησης ίσου προς το τριπλάσιο των ποσών που έχουν παρακρατηθεί από τον βασικό μισθό του ως συνταξιοδοτικές εισφορές, αφαιρουμένων των ποσών που έχουν, ενδεχομένως, καταβληθεί κατ' εφαρμογήν των άρθρων 42 και 112 του καθεστώτος που εφαρμόζεται στο λοιπό προσωπικό,

β) στις άλλες περιπτώσεις, τις παροχές του άρθρου 11, παράγραφος 1, ή την καταβολή του αναλογιστικού ισοδύναμου των εν λόγω παροχών σε ιδιωτικό ασφαλιστικό οργανισμό ή ταμείο συντάξεων της επιλογής του, υπό την προϋπόθεση ότι ο εν λόγω οργανισμός ή ταμείο εγγυώνται:
   i) τη μη επιστροφή του κεφαλαίου,
   ii) την καταβολή μηνιαίας προσόδου το νωρίτερο από το 60ό και το αργότερο από το 66ο έτος της ηλικίας,
   iii) τη συμπερίληψη διατάξεων περί ανακληρονόμησης ή συντάξεων επιζώντων,
   iv) ότι η μεταφορά σε άλλο ασφαλιστικό οργανισμό ή άλλο ταμείο θα εγκριθεί μόνον εφόσον το εν λόγω ταμείο [ή οργανισμός] πληροί τους όρους που καθορίζονται στα σημεία i), ii) και iii).

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, στοιχείο β', υπάλληλος ηλικίας μικρότερης από την ηλικία συνταξιοδότησης, ο οποίος, από την είσοδό του στην υπηρεσία, έχει καταβάλει εισφορές για τη σύσταση ή τη διατήρηση των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων του σε εθνικό συνταξιοδοτικό σύστημα ή σε ιδιωτικό ασφαλιστικό οργανισμό ή σε ταμείο συντάξεων της επιλογής του που πληροί τις προϋποθέσεις της παραγράφου 1, και αποχωρεί οριστικά από την υπηρεσία για άλλο λόγο εκτός από τον θάνατο ή την αναπηρία χωρίς να μπορεί να λάβει σύνταξη αρχαιότητας, άμεση ή ετερόχρονη, δικαιούται, κατά την αποχώρησή του, την καταβολή επιδόματος αποχώρησης, ίσου με το αναλογιστικό ισοδύναμο των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων του που απέκτησε λόγω της υπηρεσίας του στα όργανα. Στις περιπτώσεις αυτές, τα ποσά που έχουν καταβληθεί για τη σύσταση ή τη διατήρηση των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων του στο εθνικό συνταξιοδοτικό σύστημα, κατ' εφαρμογήν των άρθρων 42 ή 112 του καθεστώτος που εφαρμόζεται στο λοιπό προσωπικό, αφαιρούνται από το επίδομα αποχώρησης.»

7 Κατά το άρθρο 39, παράγραφος 1, του Καθεστώτος που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

«Κατά την αποχώρησή του από την υπηρεσία, ο υπάλληλος […] δικαιούται σύνταξη αρχαιότητας, μεταφορά του αναλογιστικού ισοδυνάμου ή καταβολή του επιδόματος αποχώρησης σύμφωνα με το κεφάλαιο 3 του τίτλου V και του παραρτήματος VIII του κανονισμού υπηρεσιακής κατάστασης […]».

Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

8 Ο προσφεύγων της κύριας δίκης είναι μόνιμος δημόσιος υπάλληλος του Γαλλικού κράτους από 1ης Σεπτεμβρίου 2006 και ασκεί καθήκοντα ανώτερου τεχνικού βιώσιμης ανάπτυξης στη νομαρχιακή διεύθυνση του Bas-Rhin (Κάτω Ρήνου, Γαλλία).

9 Κατά την περίοδο από 1ης Απριλίου 2011 έως 31 Αυγούστου 2013, ο DQ τέθηκε σε διαθεσιμότητα για προσωπικούς λόγους, επειδή απασχολήθηκε ως συμβασιούχος υπάλληλος στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

10 Αφού επανήλθε στην αρχική του θέση μετά τη λήξη της εν λόγω περιόδου διαθεσιμότητας, ζήτησε να μεταφερθεί στο συνταξιοδοτικό καθεστώς των δημοσίων υπαλλήλων το ασφαλιστικό στατιστικό ισοδύναμο των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων που είχε αποκτήσει στο συνταξιοδοτικό καθεστώς της Ένωσης, επικαλούμενος τις διατάξεις του άρθρου 11, παράγραφος 1, του παραρτήματος VIII του ΚΥΚ.

11 Η αίτησή του απορρίφθηκε με δύο αποφάσεις, της 10ης Ιουλίου και της 17ης Σεπτεμβρίου 2014.

12 Ο προσφεύγων της κύριας δίκης άσκησε προσφυγή ακυρώσεως κατά των αποφάσεων αυτών ενώπιον του tribunal administratif de Strasbourg (διοικητικού πρωτοδικείου Στρασβούργου, Γαλλία), η οποία απορρίφθηκε με απόφαση της 19ης Οκτωβρίου 2016.

13 Ο προσφεύγων της κύριας δίκης άσκησε αναίρεση ενώπιον του Conseil d'État (Συμβουλίου της Επικρατείας, Γαλλία), προβάλλοντας παραβίαση της αρχής της ίσης μεταχείρισης, καθόσον το tribunal administratif de Strasbourg (διοικητικό πρωτοδικείο Στρασβούργου) έκρινε ότι το δικαίωμα μεταφοράς του επίμαχου ασφαλιστικού στατιστικού ισοδυνάμου των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων αρχαιότητας παρέχεται μόνον στους μόνιμους υπαλλήλους και στα μέλη του λοιπού προσωπικού της Ευρωπαϊκής Ένωσης που τοποθετούνται για πρώτη φορά σε υπηρεσία της δημόσιας διοίκησης κράτους μέλους, αποκλειομένων των υπαλλήλων που επιστρέφουν στην ως άνω υπηρεσία κατόπιν διαθεσιμότητας για προσωπικούς λόγους.

14 Εκτιμώντας ότι η απάντηση στον προβληθέντα λόγο αναιρέσεως δεν είναι προφανής και ότι η ερμηνεία του άρθρου 11 του παραρτήματος VIII του ΚΥΚ είναι καθοριστική για την επίλυση της διαφοράς της οποίας επιλήφθηκε, το Conseil d'État (Συμβούλιο της Επικρατείας) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Παρέχεται το δικαίωμα που απορρέει από τις διατάξεις της [παραγράφου] 1 του άρθρου 11, του παραρτήματος VIII του [ΚΥΚ], μόνο στους μόνιμους και στους συμβασιούχους υπαλλήλους που τοποθετούνται για πρώτη φορά στην υπηρεσία εθνικής δημόσιας διοίκησης αφού έχουν εργαστεί με την ιδιότητα του μόνιμου, του συμβασιούχου ή του εκτάκτου υπαλλήλου σε θεσμικό όργανο της […] Ένωσης ή το δικαίωμα αυτό παρέχεται και στους μόνιμους και συμβασιούχους υπαλλήλους που επανεντάσσονται στην υπηρεσία εθνικής δημόσιας διοίκησης αφού έχουν ασκήσει καθήκοντα σε όργανο της […] Ένωσης και έχουν τεθεί, κατά την περίοδο αυτή, σε διαθεσιμότητα ή άδεια για προσωπικούς λόγους;»

Επί του προδικαστικού ερωτήματος

15 Με το προδικαστικό ερώτημα, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί αν το άρθρο 11, παράγραφος 1, του παραρτήματος VIII του ΚΥΚ έχει την έννοια ότι η μεταφορά του ασφαλιστικού στατιστικού ισοδυνάμου των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων αρχαιότητας παρέχεται μόνο στους μόνιμους και στους συμβασιούχους υπαλλήλους που τοποθετούνται για πρώτη φορά στην υπηρεσία εθνικής διοίκησης αφού απασχολήθηκαν σε θεσμικό όργανο της Ένωσης ή αν η μεταφορά αυτή μπορεί επίσης να ζητηθεί από εκείνους που επιστρέφουν στην εθνική διοίκηση αφού άσκησαν καθήκοντα σε τέτοιο θεσμικό όργανο στο πλαίσιο θέσης σε διαθεσιμότητα ή άδειας για προσωπικούς λόγους.

16 Εισαγωγικά, υπενθυμίζεται ότι οι διατάξεις του άρθρου 11 του παραρτήματος VIII του ΚΥΚ εφαρμόζονται στους συμβασιούχους υπαλλήλους, όπως ο προσφεύγων της κύριας δίκης, δυνάμει της παραπομπής του άρθρου 39, παράγραφος 1, του καθεστώτος που εφαρμόζεται επί του λοιπού προσωπικού της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συγκεκριμένα, η διάταξη αυτή προβλέπει ότι, κατά την αποχώρησή του από την υπηρεσία, ο υπάλληλος δικαιούται σύνταξη αρχαιότητας, μεταφορά του αναλογιστικού ισοδυνάμου ή καταβολή του επιδόματος αποχώρησης σύμφωνα με τον τίτλο V, κεφάλαιο 3, και το παράρτημα VIII του ΚΥΚ.

17 Δυνάμει του άρθρου 11, παράγραφος 1, του παραρτήματος VIII του ΚΥΚ, ο υπάλληλος ή το μέλος του λοιπού προσωπικού, του οποίου τα καθήκοντα λήγουν για να εισέλθει στην υπηρεσία διοίκησης ή εθνικού ή διεθνούς οργανισμού ή για να ασκήσει μισθωτή ή μη μισθωτή δραστηριότητα, δικαιούται να μεταφέρει το ασφαλιστικό στατιστικό ισοδύναμο των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων αρχαιότητας που έχει αποκτήσει στην Ένωση.

18 Όσον αφορά το γράμμα του άρθρου 11, παράγραφος 1, του παραρτήματος VIII του ΚΥΚ, παρατηρείται ότι ο όρος «εισέλθει», του οποίου η συνήθης έννοια, κατά την ανάληψη καθηκόντων, υποδηλώνει την έναρξη της άσκησης των καθηκόντων αυτών ή τη χρονική τους αφετηρία, δεν παρέχει, αφ' εαυτού, τη δυνατότητα να δοθεί απάντηση στο ερώτημα αν πρόκειται για την αρχική ανάληψη καθηκόντων ή αν ο όρος αυτός περιλαμβάνει και την εκ νέου ανάληψη καθηκόντων.

19 Ούτε η γραμματική ερμηνεία, με αντιπαραβολή της παραγράφου 3 του άρθρου 11 του παραρτήματος VIII του ΚΥΚ, όπου γίνεται αναφορά στον υπάλληλο που «επανέρχεται» στην υπηρεσία μετά τη λήξη απόσπασης που προβλέπεται στο άρθρο 37, πρώτο εδάφιο, στοιχείο β′,

δεύτερη περίπτωση, του ΚΥΚ ή μετά τη λήξη άδειας για προσωπικούς λόγους που προβλέπεται στο άρθρο 40 του ΚΥΚ, παρέχει κάποια ένδειξη συναφώς. Στην πραγματικότητα, η διαφορετική διατύπωση των παραγράφων 1 και 3 του άρθρου 11 του παραρτήματος VIII του ΚΥΚ αποτελεί, αφ' εαυτής, ένδειξη ως προς το διαφορετικό περιεχόμενό τους. Έτσι, η παράγραφος 3 του άρθρου αυτού, η οποία αφορά την ειδική περίπτωση του υπαλλήλου που τελούσε σε προβλεπόμενη από τον ΚΥΚ απόσπαση ή άδεια για προσωπικούς λόγους, παραπέμπει ρητώς στις προϋποθέσεις εφαρμογής της παραγράφου 2 του εν λόγω άρθρου.

20 Όσον αφορά την ερμηνεία της φράσης «για να εισέλθει στην υπηρεσία διοικήσεως» που διαλαμβάνεται στο άρθρο 11, παράγραφος 1, του παραρτήματος VIII του ΚΥΚ, υπενθυμίζεται ότι από τις απαιτήσεις τόσο της ομοιόμορφης εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης όσο και της αρχής της ισότητας συνάγεται ότι το γράμμα διατάξεως του δικαίου της Ένωσης που δεν περιέχει ρητή παραπομπή στο δίκαιο των κρατών μελών για τον προσδιορισμό της έννοιας και του περιεχομένου της πρέπει κατά κανόνα να ερμηνεύεται κατά τρόπο αυτοτελή και ομοιόμορφο σε ολόκληρη την Ένωση, με γνώμονα το πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται η διάταξη και τον σκοπό που επιδιώκει η οικεία κανονιστική ρύθμιση (απόφαση της 15ης Οκτωβρίου 2015, Axa Belgium, C-494/14, EU:C:2015:692, σκέψη 21 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

21 Ως προς το πλαίσιο στο οποίο εντάσσεται το άρθρο 11 του παραρτήματος VIII του ΚΥΚ, υπενθυμίζεται ότι οι διατάξεις των άρθρων 11 και 12 του παραρτήματος αυτού τροποποιήθηκαν με τη μεταρρύθμιση του ΚΥΚ από τον κανονισμό 723/2004. Συγκεκριμένα, όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 32 του κανονισμού αυτού, ο νομοθέτης της Ένωσης θέλησε να τροποποιήσει τους κανόνες του επιδόματος αποχώρησης προκειμένου να ληφθεί υπόψη η νομοθεσία της Ένωσης σχετικά με τη δυνατότητα μεταφοράς των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων αρχαιότητας και, προς τούτο, να διορθώσει ορισμένες αντιφάσεις και να εισαγάγει μεγαλύτερη ευελιξία.

22 Η τροποποίηση των διατάξεων αυτών αντανακλά τη βούληση του νομοθέτη της Ένωσης να περιορίσει τον αριθμό των περιπτώσεων στις οποίες οι υπάλληλοι που δεν δικαιούνται σύνταξη αρχαιότητας λόγω του ότι δεν συμπλήρωσαν δέκα έτη υπηρεσίας μπορούν να λάβουν επίδομα αποχώρησης και να διευρύνει τη δυνατότητα μεταφοράς των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων αρχαιότητας σε άλλο συνταξιοδοτικό σύστημα.

23 Όσον αφορά τον σκοπό που επιδίωξε η μεταρρύθμιση του ΚΥΚ από τον κανονισμό 723/2004 με την πρόβλεψη ότι η δυνατότητα μεταφοράς των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων αρχαιότητας αποτελεί τον κανόνα, ενώ το επίδομα αποχώρησης υφίσταται μόνον ως μηχανισμός παρέκκλισης ο οποίος εφαρμόζεται κατ' εξαίρεση και υπόκειται σε αυστηρές προϋποθέσεις, επισημαίνεται ότι ο νομοθέτης της Ένωσης θέλησε να ενισχύσει την ελκυστικότητα της δημόσιας διοίκησης της Ένωσης. Συναφώς, το σύστημα μεταφοράς των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων αρχαιότητας, όπως προβλέπεται στο άρθρο 11 του παραρτήματος VIII του ΚΥΚ, παρέχοντας τη δυνατότητα συντονισμού μεταξύ των εθνικών συστημάτων και του συνταξιοδοτικού συστήματος της Ένωσης, αποσκοπεί στο να διευκολύνει τη μετάβαση από εθνικές θέσεις εργασίας, του δημοσίου ή του ιδιωτικού τομέα, στη διοίκηση της Ένωσης και, με τον τρόπο αυτόν, να διασφαλίσει υπέρ της Ένωσης τις βέλτιστες δυνατότητες επιλογής ειδικευμένου προσωπικού το οποίο ήδη διαθέτει την κατάλληλη επαγγελματική πείρα (πρβλ. απόφαση της 16ης Δεκεμβρίου 2004, My, C-293/03, EU:C:2004:821, σκέψη 44 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

24 Ο νομοθέτης της Ένωσης, προκειμένου να έχει μεγαλύτερες δυνατότητες επιλογής προσωπικού με κατάλληλη επαγγελματική πείρα, καθιέρωσε αυξημένη ευελιξία όσον αφορά τη δυνατότητα μεταφοράς των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων αρχαιότητας και προς τις δύο κατευθύνσεις,

θέτοντας έτσι τέλος στις αβεβαιότητες τις οποίες έπρεπε να αντιμετωπίσουν ορισμένοι υπάλληλοι όσον αφορά το ενδεχόμενο λήξης της σχέσης εργασίας τους και την αδυναμία αποκτήσεως ισοδύναμων συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων αρχαιότητας.

25 Επομένως, εάν το Δικαστήριο είχε κρίνει, πριν από τη μεταρρύθμιση του ΚΥΚ με τον κανονισμό 723/2004, ότι το άρθρο 11, παράγραφος 1, του παραρτήματος VIII του ΚΥΚ παρείχε τη δυνατότητα, σε περίπτωση επιστροφής στο εθνικό σύστημα, της μεταφοράς προς το σύστημα αυτό του ασφαλιστικού στατιστικού ισοδυνάμου των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων αρχαιότητας που είχαν αποκτηθεί στο συνταξιοδοτικό σύστημα της Ένωσης (απόφαση της 29ης Ιουνίου 1988, Gritzmann-Martignoni κατά Επιτροπής, 124/87, EU:C:1988:345, σκέψη 17), τούτο ισχύει κατά μείζονα λόγο μετά την εν λόγω μεταρρύθμιση.

26 Η συσταλτική ερμηνεία, εκ μέρους της γαλλικής διοίκησης, των προϋποθέσεων μεταφοράς των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων αρχαιότητας που προβλέπονται στο άρθρο 11, παράγραφος 1, του παραρτήματος VIII του ΚΥΚ, υπό την έννοια ότι δεν παρέχεται στον εθνικό υπάλληλο που απασχολήθηκε για περιορισμένο χρονικό διάστημα σε θεσμικό όργανο της Ένωσης η δυνατότητα μεταφοράς των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων αρχαιότητας που απέκτησε κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής, αντιβαίνει σαφώς στον σκοπό που επιδιώκει η ως άνω διάταξη, ο οποίος συνίσταται στη διασφάλιση μεγάλης ευελιξίας, όσον αφορά τη δυνατότητα μεταφοράς των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων αρχαιότητας, και παρέχει τη δυνατότητα επιλογής ειδικευμένου προσωπικού.

27 Επομένως, η μεταφορά του ασφαλιστικού στατιστικού ισοδυνάμου των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων αρχαιότητας που προβλέπεται στο άρθρο 11, παράγραφος 1, του παραρτήματος VIII του ΚΥΚ πρέπει να μπορεί να ζητηθεί τόσο από τους μόνιμους και τους συμβασιούχους υπαλλήλους που υπηρετούν για πρώτη φορά στην υπηρεσία εθνικής διοίκησης όσο και από εκείνους που επιστρέφουν σε αυτήν ιδίως μετά το πέρας θέσης σε διαθεσιμότητα ή άδειας για προσωπικούς λόγους.

28 Οποιαδήποτε άλλη ερμηνεία του άρθρου 11, παράγραφος 1, του παραρτήματος VIII του ΚΥΚ, η οποία στερεί από πρόσωπο, όπως ο προσφεύγων της κύριας δίκης, το δικαίωμά του να μεταφέρει το ασφαλιστικό στατιστικό ισοδύναμο των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων αρχαιότητας που απέκτησε στο συνταξιοδοτικό σύστημα της Ένωσης, δεν συμβιβάζεται με τις διατάξεις της Συνθήκης ΛΕΕ σχετικά με την αρχή της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων.

29 Συναφώς, υπενθυμίζεται ότι μόνιμος υπάλληλος ή μέλος του λοιπού προσωπικού της Ένωσης μπορεί να έχει την ιδιότητα του διακινούμενου εργαζομένου κατά την έννοια του άρθρου 45 ΣΛΕΕ. Πράγματι, κατά πάγια νομολογία, υπήκοος της Ένωσης που εργάζεται σε κράτος μέλος διαφορετικό από το κράτος μέλος καταγωγής του δεν χάνει την ιδιότητα του εργαζομένου, κατά την έννοια του άρθρου αυτού, λόγω του ότι απασχολείται σε διεθνή οργανισμό (αποφάσεις της 16ης Φεβρουαρίου 2006, Öberg, C-185/04, EU:C:2006:107, σκέψη 12 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία, και της 6ης Οκτωβρίου 2016, Adrien κ.λπ., C-466/15, EU:C:2016:749, σκέψη 24 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

30 Ως εκ τούτου, πολίτης της Ένωσης που εργάζεται σε θεσμικό όργανο ή οργανισμό της σε κράτος μέλος διαφορετικό από το κράτος μέλος καταγωγής του, όπως ο προσφεύγων της κύριας δίκης, δεν είναι δυνατόν να αποστερηθεί τα κοινωνικά δικαιώματα και πλεονεκτήματα που του απονέμει το άρθρο 45 ΣΛΕΕ (απόφαση της 6ης Οκτωβρίου 2016, Adrien κ.λπ., C-466/15, EU:C:2016:749, σκέψη 25 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

31 Κατά πάγια νομολογία, το άρθρο 45 ΣΛΕΕ αντιτίθεται σε κάθε μέτρο το οποίο, έστω και αν εφαρμόζεται χωρίς διακρίσεις λόγω ιθαγενείας, δύναται να παρακωλύσει ή να καταστήσει λιγότερο ελκυστική την άσκηση, από τους πολίτες της Ένωσης, των θεμελιωδών ελευθεριών που κατοχυρώνει η Συνθήκη ΛΕΕ (απόφαση της 6ης Οκτωβρίου 2016, Adrien κ.λπ., C-466/15, EU:C:2016:749, σκέψη 26 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία).

32 Συνακόλουθα, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι η στέρηση από τον εργαζόμενο του δικαιώματος συνυπολογισμού των περιόδων που συμπληρώθηκαν βάσει της νομοθεσίας πλειόνων κρατών μελών, μη λαμβανομένων υπόψη των περιόδων που συμπληρώθηκαν στους διεθνείς οργανισμούς, θα συνιστούσε εμπόδιο στην ελεύθερη κυκλοφορία των εργαζομένων κατά την έννοια του άρθρου 45 ΣΛΕΕ (πρβλ. απόφαση της 4ης Ιουλίου 2013, Gardella, C-233/12, EU:C:2013:449, σκέψη 45).

33 Εν προκειμένω, η εκ μέρους της γαλλικής διοίκησης ερμηνεία του άρθρου 11, παράγραφος 1, του παραρτήματος VIII του ΚΥΚ μπορεί να περιαγάγει σε μειονεκτική θέση τους υπαλλήλους του οικείου κράτους μέλους, οι οποίοι έκαναν χρήση του δικαιώματός τους ελεύθερης κυκλοφορίας αποδεχόμενοι θέση εργασίας σε θεσμικό όργανο της Ένωσης, σε σχέση με τους υπαλλήλους που παρέμειναν στο εν λόγω κράτος μέλος, δεδομένου ότι οι δεύτεροι διένυσαν μια περίοδο αδιάλειπτης καταβολής εισφορών, ενώ οι πρώτοι, λόγω της άρνησης μεταφοράς των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων αρχαιότητας που απέκτησαν στο συνταξιοδοτικό σύστημα της Ένωσης, πρέπει να υποστούν διακοπή των περιόδων ασφάλισής τους.

34 Εξάλλου, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι, όσον αφορά το άρθρο 11, παράγραφος 2, του παραρτήματος VIII του ΚΥΚ, το κράτος μέλος, αρνούμενο να λάβει τα αναγκαία μέτρα για τη μεταφορά του ασφαλιστικού στατιστικού ισοδυνάμου ή του κατ' αποκοπήν ποσού εξαγοράς των αποκτηθέντων υπό το εθνικό συνταξιοδοτικό σύστημα δικαιωμάτων συντάξεως αρχαιότητας στο συνταξιοδοτικό σύστημα της Ένωσης, που προβλέπεται στο άρθρο αυτό, καθιστά δυσχερέστερη την πρόσληψη από την Ένωση υπαλλήλων της εθνικής διοίκησης που έχουν ορισμένη προϋπηρεσία, δεδομένου ότι μια τέτοια μετακίνηση από την εθνική υπηρεσία στην υπηρεσία των θεσμικών οργάνων της Ένωσης θα είχε ως αποτέλεσμα να τους στερήσει τα συνταξιοδοτικά δικαιώματα, τα οποία θα είχαν αν δεν είχαν δεχθεί να εισέλθουν στην υπηρεσία της Ένωσης (πρβλ. αποφάσεις της 16ης Δεκεμβρίου 2004, My, C-293/03, EU:C:2004:821, σκέψη 45, και της 4ης Φεβρουαρίου 2015, Melchior, C-647/13, EU:C:2015:54, σκέψη 26).

35 Ωστόσο, τέτοιες συνέπειες δεν μπορούν να επιτραπούν με γνώμονα το καθήκον της καλόπιστης συνεργασίας και συνδρομής που υπέχουν τα κράτη μέλη έναντι της Ένωσης και το οποίο εκφράζεται με την προβλεπόμενη στο άρθρο 4, παράγραφος 3, ΣΕΕ υποχρέωσή τους να διευκολύνουν την Ένωση στην εκπλήρωση της αποστολής της (απόφαση της 16ης Δεκεμβρίου 2004, My, C-293/03, EU:C:2004:821, σκέψη 48, και διάταξη της 9ης Ιουλίου 2010, Ricci και Pisaneschi, C-286/09, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2010:420, σκέψη 33).

36 Επιπλέον, κατά τη νομολογία του Δικαστηρίου, η τήρηση του ΚΥΚ, ο οποίος είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα, επιβάλλεται στα κράτη μέλη (αποφάσεις της 20ής Οκτωβρίου 1981, Επιτροπή κατά Βελγίου, 137/80, EU:C:1981:237, σκέψη 7, και της 10ης Μαΐου 2017, de Lobkowicz, C-690/15, EU:C:2017:355, σκέψη 42), συμπεριλαμβανομένων όχι μόνον των εθνικών δικαστηρίων, αλλά και όλων των οργάνων του οικείου κράτους μέλους, καθώς και των διοικητικών αρχών (απόφαση της 19ης Δεκεμβρίου 2019, GRDF, C-236/18, EU:C:2019:1120, σκέψη 35).

37 Επομένως, πέραν των αποτελεσμάτων που αναπτύσσει εντός του διοικητικού μηχανισμού της Ένωσης, ο ΚΥΚ συνεπάγεται επίσης υποχρεώσεις για τα κράτη μέλη καθόσον η σύμπραξή τους είναι αναγκαία για την εφαρμογή του (αποφάσεις της 20ής Οκτωβρίου 1981, Επιτροπή κατά Βελγίου, 137/80, EU:C:1981:237, σκέψη 8, και της 13ης Φεβρουαρίου 2019, Rohart, C-179/18, EU:C:2019:111, σκέψη 15 και εκεί μνημονευόμενη νομολογία), και οι εθνικές διοικήσεις πρέπει να απέχουν από κάθε μέτρο που αποσκοπεί στον περιορισμό του πεδίου εφαρμογής των δυνατοτήτων που παρέχει ο ΚΥΚ.

38 Κατόπιν των ανωτέρω σκέψεων, στο υποβληθέν προδικαστικό ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 11, παράγραφος 1, του παραρτήματος VIII του ΚΥΚ έχει την έννοια ότι η μεταφορά του ασφαλιστικού στατιστικού ισοδυνάμου των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων αρχαιότητας μπορεί να ζητηθεί τόσο από τους μόνιμους και τους συμβασιούχους υπαλλήλους που τοποθετούνται για πρώτη φορά στην υπηρεσία εθνικής διοίκησης αφού απασχολήθηκαν σε θεσμικό όργανο της Ένωσης όσο και από εκείνους που επιστρέφουν στην εθνική διοίκηση αφού άσκησαν καθήκοντα σε τέτοιο θεσμικό όργανο στο πλαίσιο θέσης σε διαθεσιμότητα ή άδειας για προσωπικούς λόγους.

Επί των δικαστικών εξόδων

39 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (όγδοο τμήμα) αποφαίνεται:

Το άρθρο 11, παράγραφος 1, του παραρτήματος VIII του Κανονισμού Υπηρεσιακής Καταστάσεως των υπαλλήλων της Ευρωπαϊκής Ένωσης έχει την έννοια ότι η μεταφορά του ασφαλιστικού στατιστικού ισοδυνάμου των συνταξιοδοτικών δικαιωμάτων αρχαιότητας μπορεί να ζητηθεί τόσο από τους μόνιμους και τους συμβασιούχους υπαλλήλους που τοποθετούνται για πρώτη φορά στην υπηρεσία εθνικής διοίκησης αφού απασχολήθηκαν σε θεσμικό όργανο της Ένωσης όσο και από εκείνους που επιστρέφουν στην εθνική διοίκηση αφού άσκησαν καθήκοντα σε τέτοιο θεσμικό όργανο στο πλαίσιο θέσης σε διαθεσιμότητα ή άδειας για προσωπικούς λόγους.

(υπογραφές)